

Advertentie

xxx

AMSTERDAM

Tot 50% korting op moderne, antieke en vintage tapijten.

WARM

Hamming van Seventer's

WISHES

Breng warmte in huis: tapijten van Hamming van Seventer tot 50% korting!

Ontdek Perzen, Kelims, Zieglers en Berbers bij Hamming van Seventer. Nieuwsgierig? Kom langs of check onze website www.kelim.nl

Amstelveen

Dorpsstraat 33
- ook op zondag open

Groningen

Gedempte Zuiderdiep 71
- ook op zondag open

Hilversum

's Gravelandseweg 29A

Hamming van Seventer

UTRECHT

Regio Utrecht en omstreken

VOETKLACHTEN? BEZOEK ONS!

GEORGE IN DER MAUR BETERLOPENWINKEL
GROENEGAN - UTRECHT

WWW.BETERLOPENWINKEL.NL
WWW.BETERLOPENWEBWINKEL.NL

SNOWSPORT CENTER
Utrecht

BINNENKORT OP WINTERSPORT?

Ga vol vertrouwen en goed getraind de piste af!

BOEK NU

uw ski-snowboard- of telemarkies bij SnowSportCenterUtrecht.

We geven les op elk nivo en voor elke leeftijd.

RESERVEER VIA WWW.SNOWSPORTCENTER.NL

BIJZONDEREZAKEN.NL

Wilt u deelnemen aan deze rubriek: info@zadkinemedia.nl

06 Opinie & Debat

ZATERDAG 4 JANUARI & ZONDAG 5 JANUARI 2025

nrc

» Vervolg van pagina 05

pingpongballen. In de haven van Koeweit zonk in 1964 de Al-Kuwait, een vrachtschip met vijfduizend schapen aan boord. Bergingsbedrijven maakten berekeningen, het zou een half jaar kosten het schip op te ruimen. Dat was de Koeweit's te lang. Vijfduizend rottende schapenkadavers vormden een bedreiging voor de drinkwatervoorziening. Kroyer kon het sneller. Zes weken na aanvang van het werk, op Nieuwjaarsdag 1965, kwam het schip bovendien in een wit ballenbad. De Al-Kuwait werd naar een scheepssloperij gesleept, voor het piepschuim vond men een andere plek. Een kuil als een massagraf in de woestijn van Koeweit. Twee jaar later lichtte bergingsbedrijf Smit op dezelfde wijze het vrachtschip Marin S. Waar de duizenden tonnen polystyreen gebleven zijn, is niet bekend. Wellicht een leuk vraagstuk voor mensen met verbeeldingskracht.

De geestelijke kramp van mijn fantasiear-me vriend, wiens verbeeldingskracht wordt beknot door de praktijk, lijkt door het pingpongballenverhaal weggemasseerd. Er volgen geen tegenwerpingen meer. Rest mij hem te overtuigen van mijn theorie dat verbeel-

Als de Amelander dam in 1881 niet was doorgeslagen, dan hadden we nu wellicht een Waddenspolder gehad

dingskracht tot innovatieve oplossingen kan leiden. Hij vraagt waarom dat nodig zou zijn. Ik antwoord dat de huidige tijd daar behoefte aan heeft. Dat er problemen zijn gerezen die een andere aanpak verlangen dan we gewend waren. Mijn vriend vraagt om voorbeelden. Ik wijs op de natuur die zich anders gedraagt dan voorheen. Omdat 'de natuur' een nogal breed begrip is, beperk ik mij tot het water. Een allesbepalend element in Nederland. Ik praat over de zeespiegel die sneller stijgt dan verwacht. Over de Zeeuwen die eeuwenlang met de rug naar de zee leefden en het water buitenhiel-den door het bouwen van almaar hogere dijken. Over de onhoudbaarheid van die oplossing. Mijn vriend vraagt opnieuw om voorbeelden. Nu van de innovatieve oplossingen waar ik zo hoogdravend over doe. Ik vertel over de alternatieve plannen om de zee buiten te houden zonder de dijken te verho-gen. Eén daarvan is de wisselpolder. Omdat ik het niet kan laten stuur ik hem de volgende tekst: „Als je de hoogtekaart van Zeeuws-Vlaanderen bekijkt, valt in het oostelijke puntje iets vreemds op. Tegen de grens met België ligt natuurgebied Het Verdrongen Land van Saeftinghe. Het ligt liefst 3 meter boven NAP, terwijl de omliggende polders enkele meters lager liggen. Als je de dijken rond Zeeuws-Vlaanderen wegdenkt, dan verdrikt er bij eenloedgolf van gemiddeld 2 meter boven NAP heel veel land. Be-

halve dat verdronken land. Vraag: hoe kan dat?” Ik citeer mijn tekst letterlijk uit *Trouw* van 25 januari 2021. Het artikel heet *Het geheim van de wisselpolder: het alternatief voor het ophogen van dijken*. Dat geheim zit in het getij, aldus een ecooloog. De Westerschelde is na het voltooiën van het Deltaplan een open zeearm gebleven. Bij iedere vloed brengt het water slib mee dat neerslaat op buitendijks gebied, zoals Het Verdrongen Land van Saeftinghe. Daardoor groeit het land mee met het waterniveau.

Het principe van land dat zichzelf ophooft heeft ecologen en ingenieurs buiten de gebaande paden laten denken. Dat resulteert in een antwoord op de stijgende zeespiegel dat 'Wisselpolder tussen dubbele dijken' genoemd wordt. Het principe is even simpel als controversieel: je steekt de zeedijk op diverse plekken door en laat het water binnen. Een andere dijk, iets verder landinwaarts, houdt het in kracht geremde water vervolgens tegen. In het gebied tussen deze twee dijken rust het water totdat het zich terugtrekt bij laagtij. Intussen bezinkt het meegevoerde slib boven het tussendijkse land. Berekeningen tonen dat de wisselpolder zichzelf binnen vijftig jaar tweeënhalve meter kan ophogen. Hogere zeedijken zijn dan niet meer nodig.

Niet bepaald innovatief, luidt het antwoord van mijn vriend. Al in 1872 werd een soortgelijk systeem gebruikt om de Waddenzee droog te leggen. Een jonkheer bouwde een acht kilometer lange dam op het wantij tussen Holwerd in Friesland en Nes op Ameland. Twee dammen aan weerszijden zorgden voor een stroomluw gebied waarboven het slib bezonk. De methode komt op hetzelfde neer als de wisselpolder waar ik zo groots over doe.

Ik geloof er niets van. Mijn vriend doceert verder. Het was de jonkheer bijna gelukt. Als de Amelander dam in 1881 niet was doorgeslagen in een vliegende storm, dan hadden we nu wellicht een Waddenspolder gehad.

Ik antwoord dat ik het een ongeloofwaardig verhaal vind. In praktijk niet of nauwelijks uitvoerbaar.

„Jij hebt geen verbeeldingskracht”, zegt hij. Enkele dagen later ontvang ik per post een krantenartikel uit *De Standaard*, gedateerd 4 juni 1936. Mijn vriend heeft twee zinnen geel gemarkeerd: „In het jaar 1850 is door Worp van Peijma aan zijne excellentie Minister Thorbecke een verslag aangedragen over de aansluiting van Ameland aan de Friesche wal en de opslijking van het Wad. Bleef het plan van Van Peijma na 1850 voorlopig op papier, na hem kwam de persoon van Jonkheer Teding van Berkhout, die een grootsche poging heeft gedaan om den weg, door Van Peijma aangegeven, te bewandelen.” Ook hij heeft een geeltje op het krantenartikel geplakt. Er staat een citaat op: „De verbeelding is slechts een gedachten en beelden suggererend geheugen” - Antoine Albalat, Franse schrijver (1856-1935).

Er zit een tweede geeltje onder. Ook daarop een citaat: „Verbeeldingskracht: je hoeft alleen maar naar het verleden te kijken om de toekomst voor je te zien” - je fantasiearme vriend (1965 - heden).

Praten over zelfdoding kan bij de landelijke hulplijn 113 Zelfmoordpreventie. Telefoon: 113, 0800-0113 of www.113.nl.

ZATERDAG 4 JANUARI & ZONDAG 5 JANUARI 2025

nrc

OOGOPSLAG

PERCEPTIECRISIS

78% VAN DE NEDERLANDERS DENKT DAT NEDERLAND EVENVEEL OF VEEL MEER DOET AAN OPVANG VAN VLUCHTELINGEN DAN ANDERE EUROPESE LANDEN

GRIEKENLAND: 813
ASIELAANVRAGEN/ 1 MLN INWONERS*

GEMIDDELD EUKOPA*: 209
ASIELAANVRAGEN/ 1 MLN INWONERS*

NEDERLAND: 161
ASIELAANVRAGEN/ 1 MLN INWONERS*

*IN OKT. '24 EXCL. PERSONEN DIE VALLEN ONDER TIJDELIJKE BESCHERMING (BIJV. OEKRAÏNERS), GEMIDDELD EUKOPA: ALLE EU-LIDSTATEN + ZWITSERLAND EN NOORWEGEN

BRON: EUAA, SCP

Kwennie Cheng visualiseert het nieuws

nrcwebwinkel

Adviesprijs vanaf 189,00
159,-

BLOOMING GOOD

Topkwaliteit kunstbloemen die jarenlang meegaan

- » Geniet van luxe zijden bloemen
- » Keuze uit vier verschillende boeketten
- » Een slimme en duurzame investering
- » Van het best beoordeelde kunstbloemenmerk

Haal iets bijzonders in huis met de luxe kunstbloemen van Blooming Good. De zijden bloemenboeketten, ontworpen door topstylisten, staan garant voor de hoogste kwaliteit en een elegant design. Of het nu voor je woonkamer of kantoor is, de kunstbloemen passen bij elk interieur. Ze zijn duurzaam, allergievriendelijk en vergen geen onderhoud. Keuze uit vier verschillende luxe boeketten.

Bestel nu » nrcwebwinkel.nl/bloemen

Advertentie